

DİNLEME KONUSUNDA YAPILAN EĞİTİM ARAŞTIRMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Nuray KAYADİBİ*

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, WoS veri tabanında, eğitim araştırmaları kategorisinde yer alan “dinleme” üzerine yayımlanmış akademik çalışmaların bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir. Web of Knowledge Web sayfasında tüm WoS veri tabanlarında “listening” anahtar kelimesi kullanılarak araştırma başlıklarında tarama yapılmıştır. Çalışmada veri tabanında 1973-2021 yılları arasında 48 yıllık bir süreci kapsayacak şekilde tarama yapılmıştır. Arama sonucunda 7664 akademik çalışmaya ait bibliyometrik veriye ulaşılmış ve çalışmada kullanılmıştır. Veri analizi tekniği olarak bibliyometrik analiz kullanılmıştır. Çalışma kapsamında incelenen akademik yayınların araştırma konuları ve yönelimleri, yayınlardaki anahtar kelimeler üzerinden görsel olarak haritalandırılmıştır. Bu doğrultuda WordArt çevrim içi kelime bulutu yazılımı tercih edilmiştir. Dinleme ile ilgili 7664 akademik çalışmanın anahtar kelimelerinin sosyal ağ analizi bibliyometrik analiz araçlarından VOSviewer (Version 1.6.16) paket programı aracılığıyla görselleştirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda WoS veri tabanında dinleme ile ilgili en çok 2018 yılında yayın yapıldığı tespit edilmiştir. Alanda çoğunlukla İngilizce yayın yapıldığı ve tür olarak makale yoğunluğu belirlenmiştir. Kaliforniya Eyalet Üniversitesi Sistemi dinleme ile ilgili yayın yapan yazarların çalıştığı kurum olarak ilk sırada yer almaktadır. Alanda en çok yayın Taylor & Francis’de yapılmıştır. En çok yayın yapılan ülke ve en çok iş birliği ağına sahip ülke ABD’dir. Dinleme ile ilgili yapılan bilimsel yayınlarda en çok dinleme, dinlediğini anlama, eğitim, yüksek öğretim, iletişim, motivasyon, değerlendirme gibi kavramların kullanıldığı tespit edilmiştir. Dinleme üzerine yayımlanan çalışmalarda en çok atıf alan kaynağın, Gary Buck tarafından 2001 yılında yayımlanan “An overview of listening comprehension.” isimli çalışma olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın alandaki araştırmacılara geniş bir çerçeveye çizdiği ve alana katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dinleme, bibliyometrik analiz, eğitim

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF EDUCATIONAL RESEARCHES ABOUT LISTENING

ABSTRACT

The aim of this research is to perform a bibliometric analysis of published academic studies on "listening" in the educational research category in the WoS database. Research titles were searched using the keyword "listening" in all WoS databases on the Web of Knowledge Web page. In the study, the database was scanned to cover a 48-year period between 1973-2021. As a result of the search, bibliometric data belonging to 7664 academic studies were found and used in the study. Bibliometric analysis was used as a data analysis technique. The research topics and orientations of the academic publications examined within the scope of the study were visually mapped through the keywords in the publications. In this direction, WordArt online word cloud software was preferred. The social network analysis of the keywords of 7664 academic studies on listening was visualized through the VOSviewer (Version 1.6.16) package program, which is one of the bibliometric analysis tools. As a result of the analyzes made, it was determined that the most broadcasts on listening in the WoS database were made in 2018. It was determined that the most publications in the field were in English and the density of articles in terms of genre. The California State University System ranks first as the institution where authors publish on listening. The most publications in the field were made in Taylor & Francis. The country with the most publications and the most cooperation network is the USA. It has been determined that the concepts such as listening, listening comprehension, education, higher education, communication, motivation and evaluation are mostly used in scientific publications about listening. It has been determined that the most cited source in studies published on listening is the study named “An overview of listening comprehension.” published by Gary Buck in 2001. It is thought that the study draws a broad framework to researchers in the field and will contribute to the field.

Keywords: Listening, bibliometric analysis, education

* Dr. Öğr. Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Kırıkkale. nuraykayadibi@kku.edu.tr, ORCID : <https://orcid.org/0000-0001-9644-1449>

GİRİŞ

İletişim, iki yönlü etkileşim doğrultusunda gerçekleşir. İletişimin vazgeçilmez unsurlarından biri de dinlemedir. Etkili sözlü iletişim için dinleme becerisi önemli bir rol oynamaktadır. Dinlemenin iletişimdeki hayati önemi, dinlemenin edinilmesi gereken ilk dil becerisi olduğunun kabul edilmesiyle başlar. Fetüs anne karnında gelişirken dinler; bu dinleme gelişimi kişinin dil ediniminde merkezi bir rol oynar. İşitsel ve görsel yetkinlik çocuğun hayatta kalma, sosyal ve entelektüel beceriler de dahil olmak üzere diğer becerilerinin erken gelişiminin merkezinde yer alır. (Wolvin ve Coakley, 2000).

Dinleme, sözlü ve/veya sözlü olmayan mesajları alma, anlam oluşturma ve bunlara yanıt verme sürecidir, dil öğrenmenin anahtarıdır. (Worthington ve Fitch-Hauser, 2016). Dinleme öğrencilerin öğrendiği birincil iletişim becerisidir. (Bohlken, 1999).

Sözlü iletişimde, muhatabın dinleyerek gönderdiği mesajın deşifre edilmesi, alıcılara anlamlı bilgiler sunulması, sağlıklı bir iletişim sağlamak önemlidir (Büyükahıska ve Uyar, 2019). Dinleme, sadece anlama, öğrenme; zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerin geliştirilmesi bakımından değil, iletişim kurma aracı olması yönüyle de dikkat çekmektedir (Güneş, 2013: 80). Dinleme becerisi, kişinin, çeşitli konularda bilgiler edinmesini ve edindiği bilgileri yorumlayıp hayatına uyarlayabilmesinde etkilidir. Kişinin iletişim kurmadaki başarısı onun hayatının her aşamasına yansımaktadır (Doğan, 2010).

Çocuğun erken yaşta okula gitmesi nedeniyle, dinlemenin o çocuğun eğitiminin her kademesinde en sık kullanılan iletişim biçimi olmaya devam etmesi anlamlıdır (Wolvin ve Coakley, 2000). Eğitimin temeli olan dinleme, kendiliğinden gelişen bir beceri olarak algılanmakta, bu becerinin eğitime gerek olmadığı düşünülmektedir. Hâlbuki dinlemeyle başlayan eğitim süreci, bireyin tüm eğitimini ve sosyal yaşantısını etkisi altına almaktadır (Emiroğlu ve Pınar, 2013).

Dört temel dil becerisinden biri olan dinleme, anlamaya dayalıdır, anlamayla sonuçlandığında amacına ulaşmaktadır ve bu yönüyle zihinsel bir süreçtir. Bu süreçte bireyin neleri, nasıl, hangi sıra ile yaptığının, ne kazandığının veya nerede eksikliği olduğunun farkında olması oldukça önemlidir (Karakoç, 2017). Dinleme pasif bir beceri değildir; tam katılımı ve öğrencinin bölünmemesini gerektirir. Etkili dinlemenin ilk adımı, kişinin kendisinin dikkatle dinlemeye çaba sarf etmesidir.

Yapılan araştırmalar, dinlemenin karmaşık ve çeşitli bir müfredat gerektiren, kapsamlı ve çok yönlü bir etkinlik olduğunu göstermiştir. Dinleme iletişim sürecinin bir parçası olduğu gibi fizyolojik ve psikolojik süreçleri içermektedir. İyi bir dinleyici kendini iyi dinlemeye adanmıştır, dinlemeye hazırlanırken hedefler belirler ve sözel olmayan ipuçlarına dikkat eder. Etkili bir dinleyici, eleştirel, estetik, kapsamlı ve ilişki dinleme gibi çeşitli dinleme bağlamlarına uyum sağlayabilir. (Wacker ve Hawkins, 1995).

Teknolojik aygıtların hayatın her alanına girdiği günümüzde dinleme becerisinin hem öneminin hem de kullanım oranının daha da artırdığı söylenebilir (Kemiksiz, 2016). Dinleme üzerine yapılan çalışmaların da arttığı görülmektedir.

Dinlediğini anlama becerilerini geliştirmeye yönelik (Ciğerci ve Gültekin, 2017), dinleme kaygısına yönelik (Berk ve Açık, 2021; Maden ve Durukan, 2016; Uçgun, 2016), dinleme stratejileri ile ilgili (Katrancı ve Yangın, 2013; Koçan, 2018; Kurudayıoğlu ve Kiraz, 2020; Lüle, 2016; McNaughton, Hamlin, McCarthy, Head-Reeves ve Schreiner, 2008), dinlemenin önemine yönelik (Okur ve Beyce, 2013), dinleme eğitimi ve ilgili sorunlara yönelik (Bayram, 2019; Eyüp, 2019; Yenen Avcı, 2020), dinlemede ölçme değerlendirmeye yönelik (Çarkıt, 2020; Kaplan, 2021) farklı açılardan ele alınan araştırmalar bulunmaktadır.

Doğan ve Özçakmak (2014), dinleme becerisinin eğitimi üzerine yapılan lisansüstü tezleri incelemişler; Topçuoğlu ve Özer (2014) dinleme becerisi ile ilgili kaynakça çalışması yapmışlar; Doğan Kahtalı, Oğuz, Cayhan ve Taşkın (2020) 2017-2019 yılları arasında dinleme eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalarını incelemişler, Göçer ve Bıyık (2022) 2005-2022 yılları arasında dinleme becerisi

konulu çalışmalar üzerine nitel bir çalışma yapmışlardır. Soyuçok (2022) ise çalışmasında dinleme becerisi ile ilgili lisansüstü tezlerinin bibliyometrik analizini yapmıştır.

Alan yazın tarandığında dünya genelinde dinleme eğitimi ile ilgili yayınlar açısından bibliyometrik bir çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir. Araştırmacılar için yapılan bilimsel yayınlara ulaşmak, alandaki farklı çalışma yöntemlerini, farklı eğilimleri görmek önem arz etmektedir. Bu bağlamda eğitim alanındaki dinleme ile ilgili yayınların bibliyometrik analizini yapıp bütüncül çerçevesini ortaya koymanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Dinleme ile ilgili yapılan yayınlara bibliyometrik analiz uygulanan bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Dinleme ile ilgili akademik yayınların/araştırmaların,

- yıllara göre sayısal dağılımı
- yayın dili dağılımı
- yayın türüne göre dağılım
- yazarların görev yaptığı kurum dağılımı
- sık yayınlanan kaynak dağılımı
- yapıldığı ülkelerin ve ülkeler arası iş birliğinin dağılımı
- atıf sayılarına göre dağılım
- anahtar kelime ağ durumu
- referans ortak atıf ağı dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Araştırmanın yöntemi nitel araştırmalardan durum çalışmasıdır. Bibliyometrik analiz tekniği kullanılmıştır. Bibliyometri; “basılı dergi, kitap, makale gibi bilimsel yayınların yazar, alan, konu, atıf, kurum, ülke gibi bilgilerinin matematiksel ve istatistiksel araçlarla nicel analizinde kullanılan ve ilgili disipline, alana, konuya, kurumlara, ülkelere, yazarlara, yazarlar arası işbirliğine ilişkin bazı ipuçları veren yöntemler bütünüdür” (Ukşul, 2016, s. 13). “Bibliyometri, bilim sisteminin kalitesi veya itibarı gibi nitel yönlerinin nicel ölçümlerine dayanmaktadır” (Rehn, Gornitzki, Larsson ve Wadskog, 2014, s. 1).

Verilerin Toplanması

Çalışmanın veri toplama aşamasında Web of Science (WoS) veritabanları kullanılmıştır. “Thomson Reuters Institute of Scientific Information (ISI) ürünü olan Web of Science, 1960’larda Eugene Garfield tarafından oluşturulan Science Citation Index’ten doğmuştur” (Chadegani, ve diğerleri, 2013). “Günümüzde Web of Science web sitesinde sunulan bilgilere göre, 37.000’in üzerinde dergiyi ve 171 milyondan fazla kaydı içermekte ve dergilerden, konferanslardan, raporlardan, kitaplardan ve kitap serilerinden toplanan farklı bilgileri içeren farklı atıf veri tabanlarından (SCI, SSCI, SCI-Expanded, AHCI, ESCI, CPCI-S, CPCI-SSH, BKCI-S, BKCI-SSH) çeşitli veriler içermektedir” (Yeşiltaş & Evcı, 2021). Çalışmada bibliyometrik olarak incelemeye uygun zengin bir içeriğe sahip olduğu için WoS veritabanları kullanılmıştır. Web of Knowledge Web sayfasında tüm WoS veri tabanlarında “listening” anahtar kelimesi kullanılarak tarama yapılmıştır. “doküman başlığı, özet, anahtar kelime” arama kriteri olarak seçilmiştir. Genel bir yoruma ulaşılabilme amacıyla veri tabanında ulaşılabilen en eski tarihten başlanmıştır. 1973-2021 yılları arasında 48 yıllık süreç ele alınmıştır. Arama sonucunda ulaşılan 61821 sonuçtan “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” ve “Eğitim Bilimsel Disiplinler” kategorilerinde yer alan 7664 akademik çalışmaya ait bibliyometrik veri, çalışmanın veri seti olarak kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

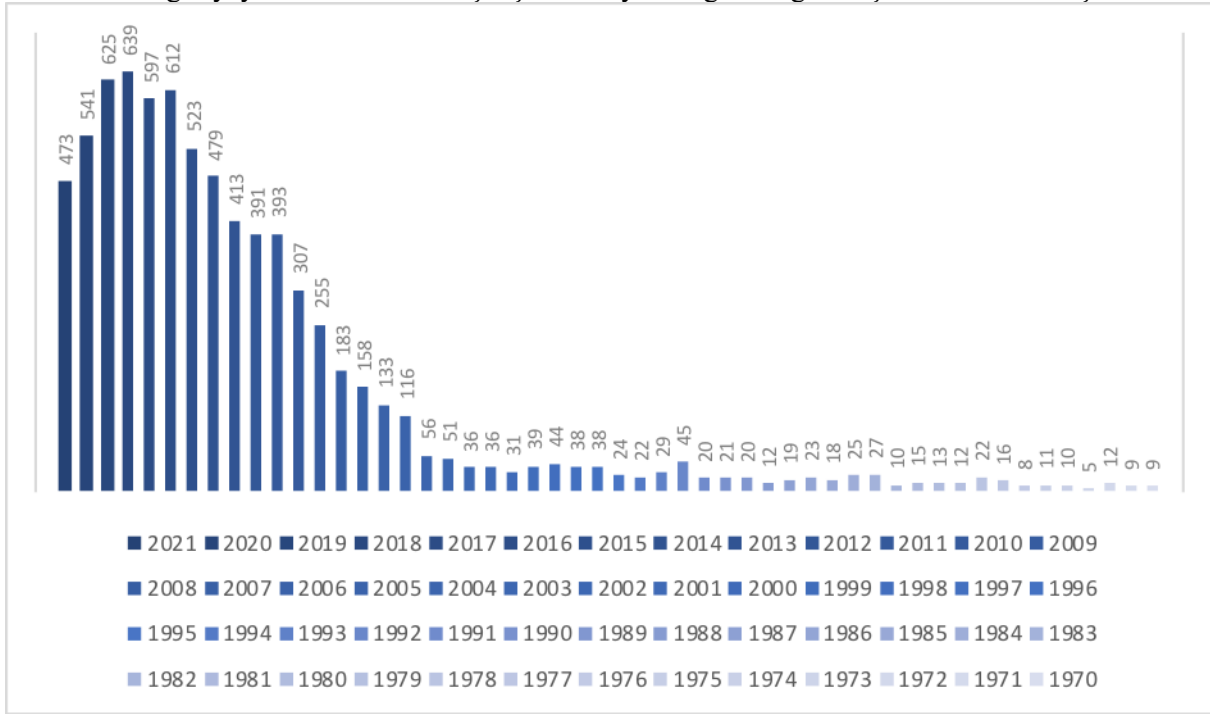
Araştırmada veri analizi tekniği olarak bibliyometrik analiz kullanılmıştır. Pritchard, bibliyometrik analizi “matematiğin ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer bilimsel iletişim araçlarına uygulanması” olarak ifade etmiştir (1969).

Çalışmada 1973’ten 2021’e kadar olan dönemde dinleme ile ilgili olarak yayınlanmış olan toplam 7664 yayın, bibliyometrik göstergeler açısından incelenerek kategorize edilmiştir ve bu verilere ilişkin yüzde ve frekanslar MS Excel uygulaması ile hesaplanmıştır. Akademik yayınların konuları ve yönelimleri anahtar kelimeler üzerinden görsel olarak haritalandırılmıştır. WordArt çevrim içi kelime bulutu yazılımı tercih edilmiştir. Dinleme ile ilgili 7664 akademik çalışmanın anahtar kelimelerinin sosyal ağ analizi VOSviewer (Version 1.6.16) paket programı ile görselleştirilmiştir. VOSviewer, ağ verilerine dayalı haritalar oluşturmak ve bu haritaları görselleştirmek için kullanılan bir yazılımdır. “VOSviewer’ın işlevleri; ağ verilerine dayalı haritalar oluşturmak ve haritaları görselleştirmeye-keşfetmedir” (Van Eck & Waltman, 2013).

BULGULAR

Yayın Sayısı

Dinleme ile ilgili yayınlanan akademik çalışmaların yıllara göre dağılımı Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 1. Dinleme ile İlgili Yayınların Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 1’de yer alan verilere göre dinleme ilgili olarak en fazla yayın yapılan yıllar 2018 (n=639) ve 2019 (n=625) olmuştur. Daha sonra sırasıyla 2016 (n=612), 2017 (n=597) ve 2020 (n=541) yılları yer almaktadır. 2002 yılı ve sonrasında WoS eğitim kategorilerinde dinleme ile ilgili yayımlanan bilimsel yayınların ilerleyen yıllarda artış gösterdiği söylenebilir fakat son iki yılda tekrar bir düşüş olduğu görülmektedir.

Yayın Dili

Dinleme ile ilgili yayınlanan akademik çalışmaların oluşturuldukları dillere göre dağılımı Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Dinleme ile ilgili eğitim araştırmalarının yayınlandıkları dillere göre dağılımı

Diller	n	%
İngilizce	7045	91,92
İspanyolca	262	3,42
Portekizce	167	2,18
Çince	48	0,63
Rusça	35	0,46
Fransızca	34	0,44
Türkçe	18	0,24
Hırvat	13	0,17
Almanca	8	0,10
İzlandaca	6	0,08
Letonca	4	0,05
Slovence	4	0,05
Bulgarca	3	0,04
İtalyan	3	0,04
Ukrayna	3	0,04
Arapça	2	0,03
Flemenkçe	2	0,03
Japonca	2	0,03
Litvanyaca	2	0,03
Çek	1	0,01
Endonezya dili	1	0,01
Sırpça	1	0,01
Toplam	7664	100

Tablo 1 incelendiğinde dinleme ile ilgili olarak en sık yayın yapılan dillerin başında İngilizce (n=7045) gelmektedir. İkinci sırada ise İspanyolca (n=262) yer almaktadır. Araştırmaların yayın diline göre dağılımı İngilizcenin akademik çalışmalarda yaygın kullanımı ve dergilerin (WoS veri tabanlarında indekslenen) yayın dili olarak İngilizce tercih etmeleri olarak açıklanabilir.

Yayın Türü

Dinleme ile ilgili yayınlanan çalışmaların yayın türlerine göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Yayın türlerine göre dinleme ile ilgili eğitim araştırmalarının dağılımı

Yayın Türü	n	%
Makale	5373	70,11
Bildiri	1767	23,06
Kitap Bölümü	588	7,67
Kitap Kritiği	211	2,75
Editoryal	195	2,54
Erken erişim	169	2,21
Derleme Makale	85	1,11

Kitap	21	0,27
Not	21	0,27
Mektup	14	0,18
Düzeltilmeler, Eklemeler	9	0,12
Haber Ögeleri	4	0,05
Yazılım İncelemeleri	4	0,05
Toplantı Özetleri	2	0,03
Veritabanı İncelemeleri	1	0,01
Tartışmalar/Toplantılar	1	0,01
Geri Çekilmiş Yayınlar	1	0,01

Tablo 2'ye bakıldığında dinleme ilgili olarak yayınlanan eğitim araştırmalarının çoğunluğunu makalelerin (n=5373) oluşturduğu görülmektedir. Diğer türler ise sırasıyla bildiri (n=1767) ve kitap bölümüdür (n=588). Eğitim kategorilerinde dinleme üzerine yazılan kitap sayısının (n=21) düşüklüğü dikkat çekicidir. Ayrıca WoS veritabanında bazı yayınların birden fazla kategoride yer aldığı ve bu nedenle yayın türüne göre listelenen toplam yayın sayısının fazla olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu durum yayın türü sıralamasını oransal anlamda etkilememektedir.

Yazarların Kurumları

WoS'ta eğitim alanında dinleme ile ilgili yayınlanan araştırmaların yazarlarının görev yaptığı kurumlara göre dağılımı Tablo 3'te yer almaktadır. Kurum sayısının fazla (n=4045) olması sebebiyle yalnızca ilk 10 kuruma yer verilmiştir. Arama sonuçlarında ayrı ayrı sunulan Kaliforniya Üniversite Sistemi ve Kaliforniya Eyalet Üniversite Sistemi ile Florida Eyalet Üniversitesi ve Florida Eyalet Üniversite Sistemi verileri birleştirilerek kullanılmıştır.

Tablo 2. Dinleme ile ilgili yayın yapan yazarların kurumları

Yazarların Kurumları	n	%
Kaliforniya Eyalet Üniversite Sistemi	156	2,04
Florida Eyalet Üniversite Sistemi	149	1,94
İslam Azad Üniversitesi	108	1,41
Pennsylvania Toplumsal Yükseköğretim Sistemi	86	1,12
Texas Üniversite Sistemi	73	0,95
Londra Üniversitesi	62	0,81
Gürcistan Üniversite Sistemi	60	0,78
Toronto Üniversitesi	59	0,77
Kuzey Carolina Üniversitesi	58	0,76
Victoria Üniversitesi Wellington	49	0,64

Tablo 3'e göre dinleme ile ilgili olarak yayın yapan yazarların görev yaptığı kurumların başında Kaliforniya Eyalet Üniversitesi Sistemi – ABD (n=156) yer almaktadır. Florida Eyalet Üniversite Sistemi – ABD (n=149) ikinci sırada ve İslam Azad Üniversitesi – İran (n=108) üçüncü sırada bulunmaktadır. Kurumlara yönelik yapılan arama sonucunda listede yer alan Türkiye'den eğitim kurumları, kurumların sıralamaları ve yayın sayıları Tablo 4'te verilmiştir. Söz konusu kurumların fazla (n=70) olması sebebiyle ilk 10 kuruma yer verilmiştir.

Tablo 4. Dinleme ile ilgili yayın sayıları ve yayını yapan yazarların kurumları (Türk Eğitim Kurumları)

Yazarların Kurumları	n	%
Anadolu Üniversitesi	20	0,26
Hacettepe Üniversitesi	19	0,25
Atatürk Üniversitesi	10	0,13
Ankara Üniversitesi	9	0,12
Gazi Üniversitesi	9	0,12
Balıkesir Üniversitesi	8	0,10
Dokuz Eylül Üniversitesi	8	0,10
Marmara Üniversitesi	7	0,09
Akdeniz Üniversitesi	5	0,07
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5	0,07

Tablo 4 incelendiğinde, Türkiye’de dinleme ile ilgili olarak yayın yapan yazarların çalıştığı kurumlara bakıldığında ilk sırada Anadolu Üniversitesi’nin (n=20) bulunduğu görülmektedir. Anadolu Üniversitesini Hacettepe Üniversitesi (n=19), Atatürk Üniversitesi (n=10) ve Ankara Üniversitesi (n=9) takip etmektedir.

Kaynak (Yayıncı)

WoS’ta dinleme ile ilgili yayınlanan çalışmaların yayıncı kurumlara göre dağılımı Tablo 5’te sunulmuştur. Yayıncı sayısının fazla (n=548) olması sebebiyle yayın sayısı bakımından ilk 10 yayıncıya yer verilmiştir.

Tablo 5. Dinleme ile ilgili yapılan bilimsel yayınların yayımlandığı kaynaklar

Yayıncı	n	%
Taylor & Francis	1158	15,11
IATED-Int Assoc Technology Education & Development	609	7,99
Wiley	576	7,52
Elsevier	490	6,39
Springer Nature	480	6,26
Sage	342	4,46
Atlantis Press	167	2,18
Routledge	162	2,11
Cambridge Univ Press	123	1,61
IEEE - The Institute of Electrical and Electronics Engineers	109	1,42

Tablo 5’e bakıldığında dinleme ilgili olarak araştırmaların yayımlandığı yayıncıların başında *Taylor & Francis* (n=1158), *IATED-Int Assoc Technology Education & Development* (n=609) ve *Wiley*’in (n=576) geldiği görülmektedir. Yayıncı kurumlar arasında yayın sayısına göre ortaya çıkan bu sıralamaya göre yayıncı kurumun menşei ile çalışmaların yayımlandığı ülkeler (Tablo 6) arasında ilişki olduğu söylenebilir.

Ülkeler

Dinleme ile ilgili yayınlanan çalışmaların ülkeler açısından dağılımı Tablo 6’da verilmiştir. Ülke sayısının fazla (n=131) olması sebebiyle yayın sayısına göre ilk 10 ülkeye yer verilmiştir.

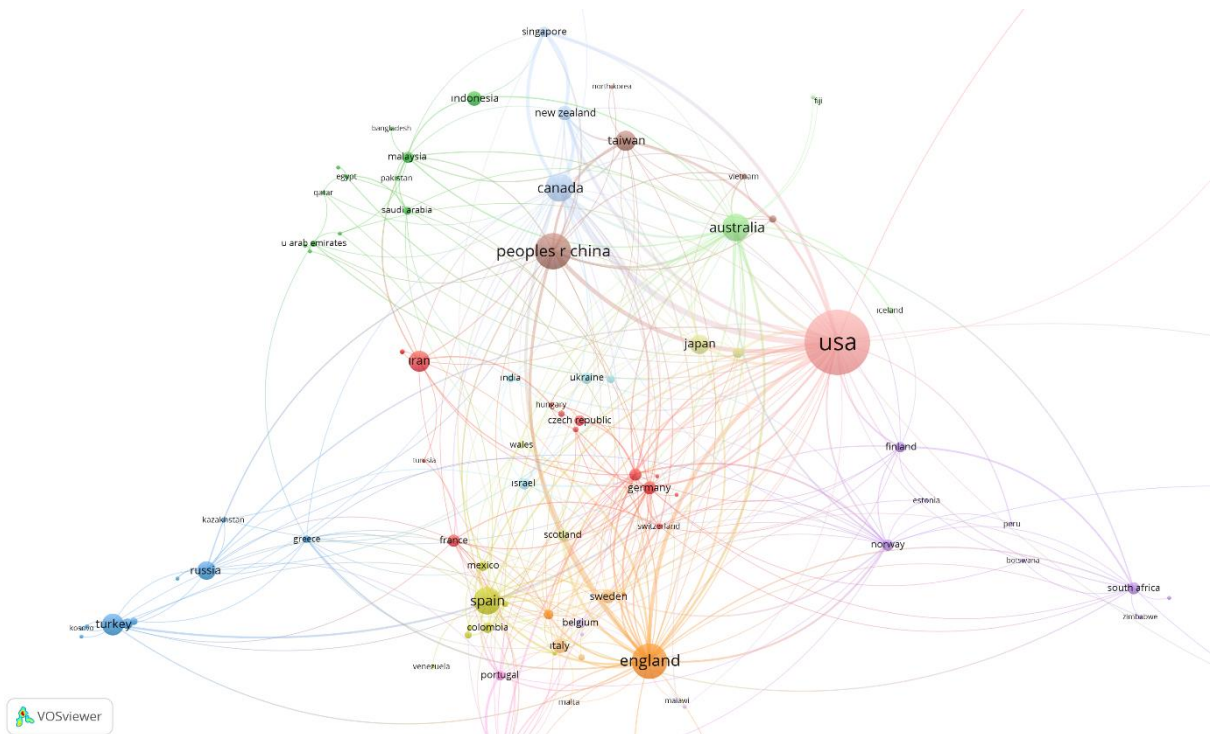
Tablo 6. Dinleme ile ilgili yapılan bilimsel yayınların yayımlandığı ülkeler

Ülkeler	n	%
Amerika Birleşik Devletleri	2234	29,15
Çin Halk Cumhuriyeti	613	8,00
İngiltere	600	7,83
Kanada	401	5,23
Avustralya	375	4,89
İspanya	365	4,76
Hindi	233	3,04
İran	210	2,74
Tayvan	206	2,69
Brezilya	203	2,65

Tablo 6'ya bakıldığında dinleme ile ilgili yayın yapılan ülkelerin başında ABD (n=2234), Çin Halk Cumhuriyeti (n=613) ve İngiltere'nin (n=600) geldiği görülmektedir.

Ülke İş birlikleri

Dinleme ile ilgili yapılan yayınların ortak yazarlık açısından ülkeler arası iş birliği Şekil 2'de yer almaktadır. Her bir analizdeki birleşimler ülkeleri temsil etmektedir. Birleşim boyutları yayınlanan makalelere, mesafe ve bağlantı çizgilerindeki kalınlık iş birliği seviyesine işaret etmektedir.

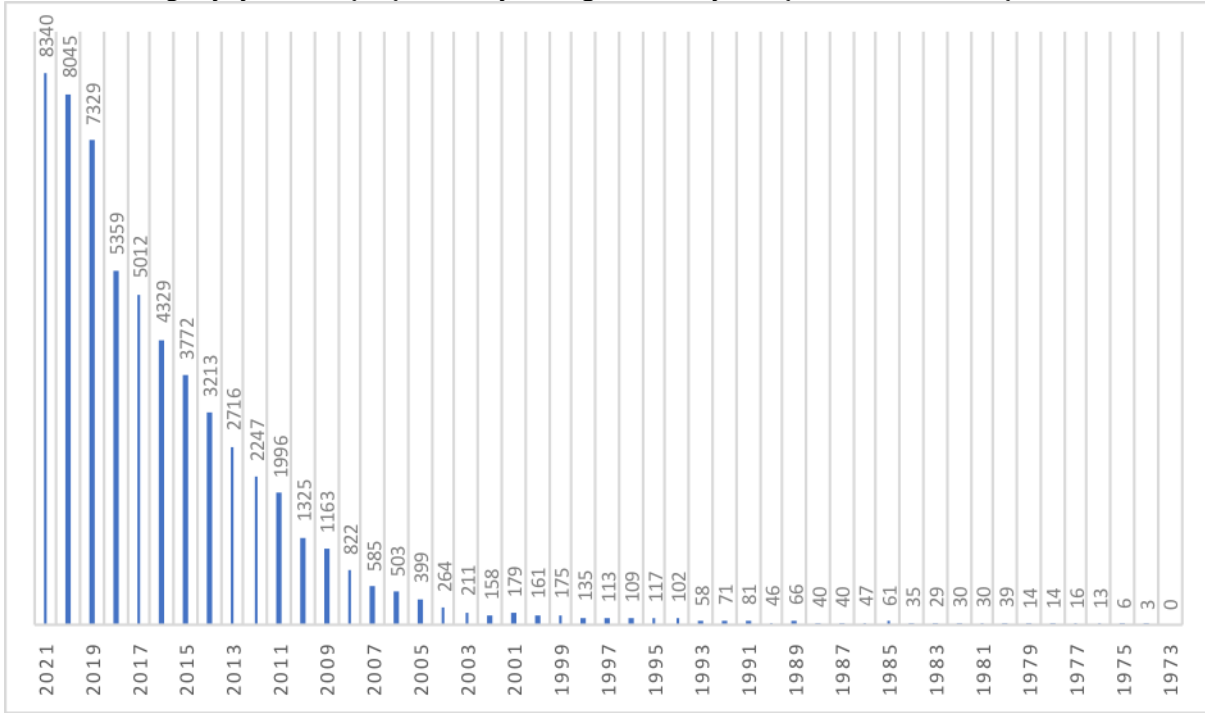

Şekil 2. Dinleme ile İlgili Akademik Çalışmaların Ülke İş Birlikleri

Şekil 2'de görüldüğü gibi iş birliği içinde olan ülkeler 16 kümeye ayrılmaktadır ve aralarında 385 bağlantı çizgisi bulunmaktadır. (Alıntı yapılan makale sayısı en az bir “1” seçildiğinde). Bağlantı sayısına bakımından ABD (47 bağlantı) ilk sırada yer almaktadır. ABD'yi, İngiltere (41 bağlantı), İspanya (28 bağlantı), Kanada (28 bağlantı) ve Çin Halk Cumhuriyeti (21 bağlantı) takip etmektedir. “Haritalandırmada kümeler arasında konumlanmanın yakın olduğu yerlerde güçlü ilişkiden bahsedilebilirken mesafenin fazla olması kurumların ilişkilerinin zayıf olduğu anlaşılmaktadır” (Baynal Doğan, Doğan, & Aykan, 2021).

Atıf Analizi

Dinleme ile ilgili yayınlanan çalışmaların yıllara göre atıf sayıları Şekil 3’te sunulmuştur.

Şekil 3. Dinleme ile İlgili Yayınların Yıllara Göre Atıf Sayıları

Şekil 3 incelendiğinde dinleme ile ilgili yayınlanan çalışma atıflarının ilk yayının yapıldığı 1973 yılından 1990’lı yılların ortalarına kadar düşük oranda seyrettiği, 1994 yılı itibarıyla atıf sayısının aşamalı bir şekilde arttığı görülmektedir. Atıf sayısındaki bu artış dinleme üzerine yapılan akademik çalışmaların artması ve konunun küresel anlamda kazandığı önemle ilişkilendirilebilir.

Anahtar Kelimeler

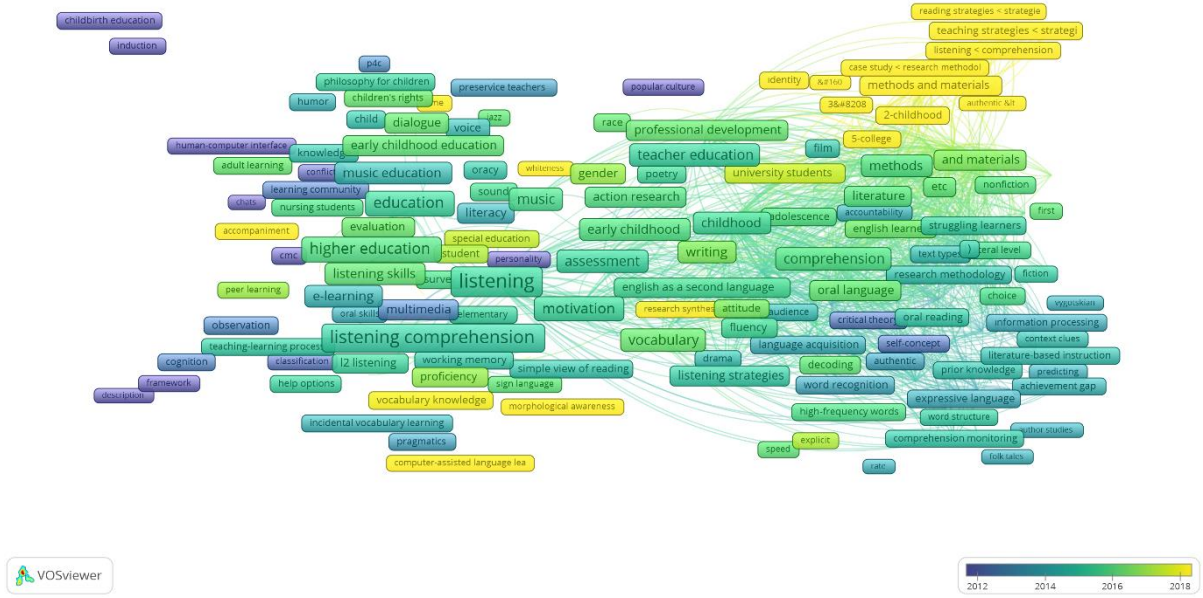
Dinleme ile ilgili akademik çalışmalarda anahtar kelimelere yönelik kelime bulutu Şekil 4’te sunulmuştur.

Şekil 4. Akademik Çalışmalarda Kullanılan Dinleme ile ilgili Anahtar Kelimelerin Kullanım Sıklığı Kelime Bulutu

Şekil 4 incelendiğinde dinleme ile ilgili yapılan bilimsel yayınlarda anahtar kelime olarak en çok dinleme, dinlediğini anlama, eğitim, yüksek öğretim, iletişim, motivasyon, değerlendirme, müzik, EFL (English As A Foreign Language), teknoloji ve okuma gibi kavramların kullanıldığı görülmektedir.

Dinleme ile ilgili akademik çalışmaların anahtar kelimelerine yönelik genel araştırma alanları ve bu alanlar arasındaki ilişkilerin sosyal ağ analizi Şekil 5’te sunulmuştur.

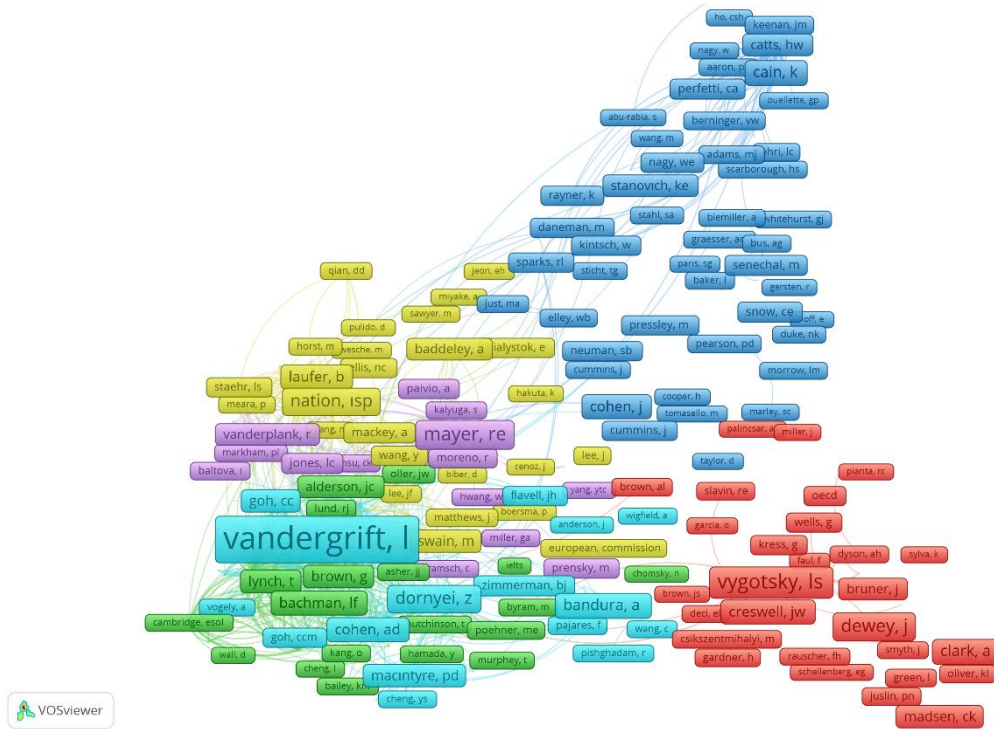
Şekil 5. Dinleme ile İlgili Bilimsel Yayınlar Kullanılan Anahtar Kelimelerin Sosyal Ağ Analizi

Şekil 5’e bakıldığında dinleme ile ilgili akademik yayınların 9 küme altında gruplandırıldığı anlaşılmaktadır. (Çerçeve genişliği en çok ele alınan konuya, sarı çerçeveler güncel konulara işaret etmektedir.)

Kümelerdeki anahtar kelimelerden en sık kullanılanlar dinleme (f=306), dinlediğini anlama (f=240), eğitim (f=116), yüksek öğretim (f=115) ve iletişim (f=83)’dir. Anahtar kelimelerden bağlantı gücü (bg) en yüksek olanlar dinleme (bg=1389), anlama (bg=1254), yöntemler (bg=1210), materyaller (bg=1190) ve öğretim stratejileri (bg=1041) şeklinde sıralanmaktadır.

Ortak Referans Atıf Ağı

Ortak referans atıf ağına yönelik harita Şekil 6’da yer almaktadır. VOSviewer uygulamasında atıfta bulunan referansın en alt düzeydeki alıntı sayısı 20 olarak belirlenmiştir. 95103 atıfta bulunan referansların 111’i eşik değerini karşılamaktadır. Haritalamada referans ortak atıf ağına yayınların aldıkları atıflara göre kırmızı küme 292, yeşil küme 195, mavi küme 175, sarı küme 135, mor küme 107 ve turkuaz küme 96 yazardan oluşarak 6 kümeye bölünmüştür.

Şekil 6. Ortak Referans Atıf Ağı Analizi

Ortak referans atıf ağı analizi sonucunda en çok ortak atıf alan 10 yayına ait atıf sayıları ve bağlantı güçleri Tablo 7’de verilmiştir.

Atıfta Bulunulan Referans	f	bg
“Buck, G. (2001). An overview of listening comprehension. <i>Assessing Listening</i> , 1-30.”	158	1941
“Vandergrift, L. (2007). Recent developments in second and foreign language listening comprehension research. <i>Language teaching</i> , 40(3), 191-210.”	154	1932
“Vygotsky, L. S., & Cole, M. (1978). <i>Mind in society: Development of higher psychological processes</i> . Harvard university press.”	154	435
“Goh, C. C. (2000). A cognitive perspective on language learners' listening comprehension problems. <i>System</i> , 28(1), 55-75.”	147	2175
“Oxford, R. L. (1990). Missing link: Evidence from research on language learning styles and strategies. <i>Georgetown University Round Table on Languages and Linguistics</i> , 438-458.”	117	1155
“Vandergrift, L., & Goh, C. C. (2012). <i>Teaching and learning second language listening: Metacognition in action</i> . Routledge.”	112	1356
“Vandergrift, L., & Goh, C. C. (2012). <i>Teaching and learning second language listening: Metacognition in action</i> . Routledge.”	111	1504
“O'Malley, J. M., O'Malley, M. J., Chamot, A. U., & O'Malley, J. M. (1990). <i>Learning strategies in second language acquisition</i> . Cambridge university press.”	110	1416
“Field, J. (2008). Revising segmentation hypotheses in first and second language listening. <i>System</i> , 36(1), 35-51.”	109	1302
“Vandergrift, L. (2003). Orchestrating strategy use: Toward a model of the skilled second language listener. <i>Language learning</i> , 53(3), 463-496.”	105	1641

Tablo 7 incelendiğinde, dinleme üzerine yapılan çalışmalarda Gary Buck tarafından 2001 yılında yayımlanan “An overview of listening comprehension” isimli çalışmanın en çok atıf alan yayın olduğu görülmektedir. Bağlantı gücü de dikkate alındığında söz konusu çalışmanın dinleme alanında etki gücünün yüksek olduğu ve alana yön veren önemli bir kaynak olduğu anlaşılmaktadır. Yine Larry Vandergrift’in 2007 yılında yayımlanan “Recent developments in second and foreign language

listening comprehension research” isimli kitap bölümü, Michael Cole ve L. S. Vygotsky tarafından yazılan “Mind in society: Development of higher psychological processes” başlıklı kitabın en yüksek bağlantı güçlerine sahip referans kaynaklar olduğu söylenebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmada 1973’ten 2021’e kadar olan 48 yıllık dönemde eğitim alanında dinleme ile ilgili olarak yayımlanmış toplam 7664 akademik çalışmaya ait bibliyometrik veri elde edilmiştir. Bibliyometrik analiz yapılarak şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Dinleme ile ilgili olarak en fazla yayın yapılan yıllar 2018 ve 2019 yılları olmuştur. Daha sonra 2016, 2017 ve 2020 yılları gelmektedir. Dinleme ihmal edilen bir beceri alanı olarak değerlendirilmektedir. Anne karnında gelişmeye başlayan beceriye son yıllarda önem verildiği anlaşılmaktadır. Özellikle 2002 yılı ve sonrasında her yıl paralel bir artış görülmektedir. Son iki yılda ise tekrar bir düşüş yaşandığı söylenebilir.

Dinleme ile ilgili çalışmaların yayın dili olarak ilk sırada İngilizce gelmektedir. İspanyolca ikinci sırada yer almaktadır. Bu durum İngilizcenin akademik dil olarak kullanılması ve WoS’ta indekslenen dergilerin yayın dili olarak İngilizceyi tercih edilmesi olarak açıklanabilir.

Dinleme alanına yönelik yayınlanan eğitim araştırmalarının büyük bir kısmını makaleler oluşturmaktadır. Makaleyi bildiri ve kitap bölümü takip etmektedir. Bu alanda yazılan kitap sayısının ise çok az olduğu tespit edilmiştir. Bu durum makalelerin WEB ortamında daha çok kişiye ulaşması bakımından tercih edildiği şeklinde yorumlanabilir. Kardaş, Çetinkaya ve Kaya (2018) da 2005-2017 yılları arasında dinleme eğitimi üzerine yapılmış akademik çalışmaları incelemişler ve en çok makale türüne yer verildiğini tespit etmişlerdir.

Dinleme alanında yayın yapan yazarların çalıştığı kurum açısından incelendiğinde ilk sırada Kaliforniya Eyalet Üniversitesi Sistemi (ABD) yer almaktadır. İkinci Florida Eyalet Üniversitesi Sistemi (ABD) ve üçüncü İslam Azad Üniversitesi (İran)’dir. Ülkemizde dinleme ilgili olarak yayın yapan yazarların görev yaptığı kurumların başında Anadolu Üniversitesinin geldiği bunu sırasıyla Hacettepe Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve Ankara Üniversitesinin izlediği sonucuna ulaşılmıştır.

Taylor & Francis, IATED-Int Assoc Technology Education & Development ve Wiley eğitim alanında dinleme ile ilgili en fazla yayın yapanlardır. Ülke bazında ise ilk sırada ABD yer almakta bunu Çin Halk Cumhuriyeti ve İngiltere takip etmektedir.

Alıntılanan makale bağlantı sayısına göre ABD’nin en yüksek sayıya sahip olduğu belirlenmiştir. ABD’yi, İngiltere, İspanya, Kanada ve Çin Halk Cumhuriyeti takip etmektedir. Baynal Doğan, Doğan, ve Aykan (2021) tarafından yapılan liderlik tarzı ile ilgili bibliyometrik çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Eğitim alanındaki dinleme ile ilgili çalışmalarda atıfların 1994 yılı sonrasında her geçen yıl arttığı görülmektedir. Atıf sayısındaki bu artış dinleme üzerine yapılan akademik çalışmaların artması ve konunun küresel anlamda kazandığı önemle ilişkilendirilebilir.

Anahtar kelimeler incelendiğinde dinleme ile ilgili yapılan bilimsel yayınlarda en çok dinleme, dinlediğini anlama, eğitim, yüksek öğretim, iletişim, motivasyon, değerlendirme, müzik, EFL (English As A Foreign Language), teknoloji ve okuma gibi kavramların kullanıldığı görülmektedir. Dinleme hem günlük hayatın hem eğitim hayatının temelidir, bu sebeple “dinlediğini anlama”, “iletişim”, “eğitim” kavramlarının yer alması, daha etkili dinleme için “motivasyon”, “teknoloji” ve bilgi birikimi için “okuma” anahtar kelimelerinin daha sık kullanıldığı düşünülmektedir.

Dinleme üzerine yayımlanan çalışmalarda en çok atfı alan kaynağın, Gary Buck tarafından 2001 yılında yayımlanan “An overview of listening comprehension” isimli çalışma olduğu görülmektedir.

Bağlantı gücü de dikkate alındığında söz konusu çalışmanın dinleme alanında etki gücünün yüksek ve alana yön veren önemli bir kaynak olduğu anlaşılmaktadır.

Son yıllarda dinleme becerisine ilginin arttığı araştırma kapsamında tespit edilmiştir fakat diğer dil becerileri kapsamında değerlendirildiğinde daha az üzerinde durulan bir beceri alanı olduğu görülmektedir (Sevim ve İşcan, 2012). Bu çalışma doğrultusunda dünya genelinde dinleme alanına yönelik bütüncül bir değerlendirme sunulmaya çalışılmıştır. Farklı değişkenler açısından çalışmaların da yapılabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Baynal Doğan, T. G., Doğan, S., & Aykan, E. (2021). Liderlik tarzlarının bibliyometrik analizi. *Erciyes Akademi*, 35(1), 161-169. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1680408>
- Bayram, B. (2019). Türkçe öğretmenlerinin sınıf içi dinleme eğitimi uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri. *Millî Eğitim Dergisi*, Temel Eğitim, 57-80. <https://dergipark.org.tr/en/pub/milliegitim/issue/51765/672740>
- Berk, R. R. & Açık, F. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde elektronik dinletilerin dinlediğini anlama başarısı ve dinleme kaygısına etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 329-348. DOI: 10.35675/befdergi.747319
- Bohllcen, B. (1999). Substantiating the fact that listening is proportionately most used language skill. *The Listening Post*, 70, 5.
- Büyükahıska, D. & Uyar, A. C. (2019). The effects of different accents on listening comprehension in EFL classes. *OPUS International Journal of Society Researches*, 14 (20), 1369-1394. DOI: 10.26466/opus.610859
- Chadegani, A. A., Salehi, H., Yunus, M., Farhadi, H., Fooladi, M., Farhadi, M., & Ebrahim, N. A. (2013). A Comparison between Two Main Academic Literature Collections: Web of Science and Scopus Databases. *Asian Social Science*, 9(5), 18-26. doi:10.5539/ass.v9n5p18
- Ciğerci, F.M. & Gültekin, M. (2017). Use of digital stories to develop listening comprehension skills. *Issues in Educational Research*, 27(2), 252-268.
- Çarkıt, C. (2020). Evaluation of Audiobook Listening Experiences of 8th Grade Students. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 15(4), 146-163.
- Doğan Kahtalı, B., Oğuz, B., Cayhan, C. & Taşkın, N. (2020). Türkiye’de dinleme eğitiminin geldiği nokta (2017-2019 yılları). *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, (4), 645-663. DOI: 10.47994/usbad.775002
- Doğan, Y. (2010). Dinleme becerisini geliştirmede etkinliklerden yararlanma. *TÜBAR*, XXVII, 263-274.
- Doğan, Y. ve Özçakmak, H. (2014). Dinleme becerisinin eğitimi üzerine yapılan lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(2), 90-99.
- Emiroğlu, S. & Pınar, F. N. (2013). Dinleme becerisinin diğer beceri alanları ile ilişkisi. (Relationship between listening and other skill types). *Turkish Studies*, 8(4), 769-782.
- Eyüp, B. (2019). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme eğitimi dersiyle ilgili görüşleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 8(3), 1773-1795. <https://dergipark.org.tr/en/pub/teke/issue/49273/629325>
- Göçer, A. & Bıyık, T. (2022). Dinleme becerisi ile ilgili yapılan çalışmaların genel görünümü üzerine bir inceleme. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 98-123. <https://dergipark.org.tr/en/pub/adea/issue/71036/>
- Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: PegemA Yayınları.
- Kaplan, K. (2021). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan dinleme/izleme becerisini ölçmeye yönelik soruların yenilenmiş bloom taksonomisine göre incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 626-645. <http://www.itobiad.com/tr/pub/issue/60435/836238>
- Karakoç Öztürk, B. (2017). Ortaokul öğrencilerinin dinleme becerisine yönelik olarak kullandıkları üstbilgi stratejilerinin belirlenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 13(1), 158-182. <https://dergipark.org.tr/en/pub/eku/issue/27642/293091>
- Kardaş, M. N., Çetinkaya, V. & Kaya, M. (2018). 2005-2017 yılları arasında dinleme eğitimi üzerine yapılmış akademik çalışmaların eğilimleri üzerine bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 21-32. <https://dergipark.org.tr/pub/kusob/issue/36472/411426>

- Katrancı, M. & Yangın, B. (2013). Üstbilis stratejileri öğretiminin dinlediğini anlama becerisine ve dinlemeye yönelik tutuma etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, 733-771. DOI: 10.14520/adyusbd.429
- Kemiksiz, Ö. (2016). Türkçe derslerindeki dinleme metinlerinde dinleme yöntem/tekniki- metin türü ilişkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(1), 15-30.
- Koçan, G. (2018). Aktif dinleme: Dinle, anla, yap. *Araştırma ve Deneyim Dergisi*, 3(1), 48-61. <https://dergipark.org.tr/en/pub/adeder/issue/37151/436188>
- Kurudayıoğlu M. & Kiraz, B. (2020). Dinleme stratejileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 386-409.
- Lüle, E. M. (2016). Türkçe öğretmen adaylarının üstbilis dinlediğini anlamaya yönelik farkındalıkları. *Turkish Studies*, 11(21), 501-520.
- Maden, A. & Durukan E. (2016). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme kaygıları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 5(4), 1945-1957.
- McNaughton D., Hamlin D., McCarthy J., Head-Reeves D. & Schreiner M. (2008). Learning to listen: Teaching an active listening strategy to preservice education professionals. *Topics in Early Childhood Special Education*, 27(4), 223-231. doi:10.1177/0271121407311241
- Okur, A. & Beyce, E. (2013). Dinleme becerisinin kültürümüzdeki yeri ve dinleme eğitiminin önemi: Kutadgu Bilig örneği üzerinden. *Turkish Studies*, 8(4), 1099-1110.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of documentation*, 25(4), 348-349. https://www.researchgate.net/profile/Alan_Pritchard/publication/236031787_Statistical_Bibliography_or_Bibliometrics/links/0c960515e7c3e50f9c000000/Statistical-Bibliography-or-Bibliometrics
- Rehn, C., Gornitzki, C., Larsson, A. & Wadskog, D. (2014). *Bibliometric handbook for Karolinska Institutet*. Karolinska Institutet University Library Publications. https://kib.ki.se/sites/default/files/bibliometric_handbook_2014.pdf.
- Sevim, O., & İşcan, A. (2012). Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelere dönük bir içerik analizi. *Electronic Turkish Studies*, 7(1), 1863-1873
- Soyuçok, M. (2022). Dinleme becerisi üzerine hazırlanan lisansüstü tez çalışmalarının bibliyometrik analizi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 8(1), 66-80. DOI: 10.47714/uebt.1079623
- Topçuoğlu, F., & Özer, F. (2014). Türkçe öğretiminde dinleme becerisi ile ilgili kaynakça çalışması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 203-218.
- Uçgun, D. (2016). Ortaokul öğrencilerinin okuma ve dinleme kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *TEKE Dergisi*, 5(4), 1958-1970.
- Ukşul, Ş. (2016). *Türkiye’de eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılmış bilimsel yayınların sosyal ağ analizi ile değerlendirilmesi: Bir bibliyometrik çalışma*. (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Wacker, K. G., & Hawkins, K. (1995). Curricula comparison for classes in listening. *International Journal of Listening*, 9(1), 14–28. doi:10.1080/10904018.1995.10499
- Wolvin, A. D., & Coakley, C. G. (2000). Listening education in the 21st century. *International Journal of Listening*, 14(1), 143–152. doi:10.1080/10904018.2000.10499
- Worthington, D.L. & Fitch-Hauser M. E. (2016). *Listening-Processes, Functions, and Competency*. New York: Routledge.
- Yenen Avcı, Y. (2020). Ortaokul öğretmenlerinin dinleme eğitiminde karşılaştığı sınıf içi sorunlar. *Bartın Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 48-57. <https://dergipark.org.tr/en/pub/bujer/issue/55738/724987>
- Yeşiltaş, E., & Evci, N. (2021). Eğitimde bilgisayar okuryazarlığı çalışmalarının bibliyometrik bir analizi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 223-242.

Extended Summary

Communication takes place in the direction of two-way interaction. One of the indispensable elements of communication is listening. Listening skill plays an important role for effective oral communication. The vital importance of listening in communication begins with the recognition that listening is the first language skill to be acquired. Listens as the fetus develops in the womb; this listening development plays a central role in one's language acquisition. Auditory and visual competence is central to the early development of a child's other skills, including survival, social and intellectual skills. (Wolvin and Coakley, 2000). Listening is the process of receiving, creating meaning and responding to verbal and/or non-verbal messages, it is the key to language learning. (Worthington and Fitch-Hauser, 2016). Listening is the primary communication skill that students learn. (Bohlken, 1999). Studies have shown that listening is a comprehensive and versatile activity that requires a complex and varied curriculum. Listening is a part of the communication process as well as includes physiological and psychological processes. A good listener is dedicated to listening well, sets goals and pays attention to nonverbal cues in preparation for listening. An effective listener can adapt to a variety of listening contexts such as critical, aesthetic, inclusive and relational listening. (Wacker and Hawkins, 1995). When the literature was scanned, it was determined that there was no bibliometric study in terms of publications on listening education around the world. It is important for researchers to reach scientific research, to know researchers in the field, and to follow current research on the subject area. In this direction, it is thought that it will contribute to the field by making the bibliometric analysis of the publications related to listening in the field of education and revealing the general framework. In this study, in which bibliometric analysis was applied to the publications on listening, answers were sought to the following questions: Academic publications/research related to listening, "numerical distribution by years", "broadcast language distribution", "distribution by publication type", "institutions distribution by authors", "frequently published resource distribution", "international business What are the distribution of associations", "distribution according to citation numbers", "keyword network status", "reference common citation network distribution"? The method of the research is a case study from qualitative research. The bibliometric analysis technique was used. bibliometrics; "Some clues about the related discipline, field, subject, institutions, countries, authors, cooperation between authors are used in the quantitative analysis of scientific publications such as printed journals, books, articles, such as author, field, subject, citation, institution, country, using mathematical and statistical tools. It is the whole of the methods that give it" (Ukşul, 2016). "Bibliometrics is based on quantitative measurements of qualitative aspects of the science system, such as quality or reputation" (Rehn, Gornitzki, Larsson, & Wadskog, 2014). Web of Science (WoS) databases were used in the data collection phase of the study. All WoS databases on the Web of Knowledge Web page were searched using the keyword "listening". "Document title, abstract, keyword" was chosen as the search criteria. In order to reach a general interpretation, it was started from the oldest date available in the database. The 48-year process between 1973-2021 is discussed. The bibliometric data of 7664 academic studies in the "Education/Educational Researches" and "Educational Scientific Disciplines" categories out of 61821 results reached as a result of the search were used as the data set of the study. In the study, a total of 7664 publications on listening published in the period from 1973 to 2021 were analyzed and categorized in terms of bibliometric indicators, and the percentages and frequencies of these data were calculated with the MS Excel application. The topics and orientations of academic publications are visually mapped through keywords. WordArt online word cloud software was preferred. Social network analysis of the keywords of 7664 academic studies on listening was visualized with the VOSviewer (Version 1.6.16) package program. VOSviewer is software for creating and visualizing maps based on network data. "VOSviewer's functions; creating maps based on network data and visualizing-exploring maps" (Van Eck & Waltman, 2013). In the study, bibliometric data belonging to a total of 7664 academic studies published on listening in the field of education in the 48-year period from 1973 to 2021 were obtained. The following results were obtained by bibliometric analysis: The years with the highest number of publications regarding listening were 2018 and 2019. Then come the years 2016, 2017 and 2020. Listening is considered a neglected skill area. It is understood that the skill that started to develop in the mother's womb has been given importance in recent years. Especially in 2002 and after, there is a parallel increase every year. It can be said that there has been a decrease again in the last two years.

English comes first as the publication language of studies on listening. Spanish is in second place. This can be explained as the use of English as the academic language and the preference for English as the publication language of the journals indexed in WoS. Most of the educational research published in the field of listening consists of articles. The article is followed by the paper and the book section. It has been determined that the number of books written in this field is very few. This situation can be interpreted as the articles are preferred in terms of reaching more people in the WEB environment. Kardaş, Çetinkaya and Kaya (2018) also examined the academic studies on listening education between 2005-2017 and found that the most article types were included. When the authors who publish in the field of listening are examined in terms of the institution they work, the California State University System (USA) ranks first. The second is Florida State University System (USA) and the third is Islamic Azad University (Iran). It has been concluded that Anadolu University is the leading institution of the authors publishing on listening in our country, followed by Hacettepe University, Atatürk University and Ankara University, respectively. Taylor & Francis, IATED-Int Assoc Technology Education & Development and Wiley are the top broadcasters on listening in education. On the basis of country, the USA takes the first place, followed by the People's Republic of China and the UK. According to the number of cited article links, the USA has the highest number. The USA is followed by the UK, Spain, Canada and the People's Republic of China. Similar results were obtained in the bibliometric study on leadership style conducted by Baynal Doğan, Doğan, and Aykan (2021). It is seen that citations in studies on listening in the field of education have increased every year after 1994. This increase in the number of citations can be associated with the increase in academic studies on listening and the global importance of the subject. When the keywords are examined, it is seen that the concepts such as listening, listening comprehension, education, higher education, communication, motivation, evaluation, music, EFL (English As A Foreign Language), technology and reading are mostly used in scientific publications about listening. Listening is the basis of both daily life and educational life, therefore the concepts of "listening comprehension", "communication", "education" are included, the keywords "motivation" for more effective listening, "technology" and "reading" for knowledge accumulation are used more frequently. It is seen that the most cited source in the studies published on listening is the study named "An overview of listening comprehension" published by Gary Buck in 2001. Considering the connection strength, it is understood that the said study is an important source that has a high impact power in the field of listening and directs the field. It has been determined within the scope of the research that the interest in listening skills has increased in recent years, but when it is evaluated within the scope of other language skills, it is seen that it is a skill area that is less emphasized (Sevim & İscan, 2012). In line with this study, it has been tried to present a holistic assessment of the field of listening worldwide. It is thought that studies can be done in terms of different variables.